

KURJER LITEWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

Wydawnictwa rok piąty.

ADMINISTRACJA

Plac Katedralny № 4

Otwarta od 10 — 4 po połud.
W niedziele od 9—10 1/2 rano.

Skrzynka pocztowa № 96 — Telefon № 129

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za jeden wiersz garmontowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
Ogłoszenia na 1-ą stronę za jeden wiersz garmontowy lub jego miejsce 50 kop.
Reklamy za jeden wiersz garmontowy lub jego miejsce 30 kop.
Nekrologi za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem 50 kop., po tekście 30 kop.
Ogłoszenia zwyczajne za jeden wiersz petitowy lub jego miejsce 15 kop.
Drobne ogłoszenia za jeden wyraz petitowy 3 kop., najniższe 30 kop.

Ogłoszenia przyjmuje się tylko do godz. 12 w południe

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ LUDWIK ABRAMOWICZ.

REDAKTOR WOJCIECH BARANOWSKI.

Redakcja: Plac Katedralny № 4. Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER. Skrzynka pocztowa № 96. — Telefon № 129. Redaktor przyjmuje od 1 do 2 po południu.

WARUNKI PRENUMERATY

wraz z tygodnikiem „Życie Ilustrowane”:

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8	4	2	— 70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10	5	2.50	— 84
ZAGRANICĄ	14	7	4	1.50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odgłoszenie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

REDAKTOR WOJCIECH BARANOWSKI.

Numer pojedynczy 5 kop.

Numer pojedynczy 5 kop.

KONIAK SZUSTOWA

Na miesiąc wrzesień
DLA UDOGODNIENIA
LOKATORÓW, poszukujących mieszkania i **WŁAŚCICIELI DOMÓW**, mających mieszkania do wynajęcia

wprowadzamy rubrykę ogłoszeniową
MIESZKANIA
poszukiwane i zaofiarowane

po cenie zmniejszonej, a mianowicie: trzykrotne ogłoszenie złożone z 20 wyrazów obłożone będzie po rb. 1.

WYDAWNICTWO „KURJERA LITEWSKIEGO”.

Teatr Polski. W środę 2 września 1909 r.
W OGRODZIE PO-BERNARDYŃSKIM.
Na benefis p. Marjowskiej po raz pierwszy
„Krysia Leśniczanka”
opereka Jarno.

Jutro „Paul X”

OGRÓD BOTANICZNY. Dyrekcja L. A. Szumana
SALA KONCERTOWA
DZIS
Sierpniowy atrakcyjny program.
Masa nowości.
Niestający koncert do 4 g. w nocy.

Kinematograf „EDEN”
Wielka 45
Od poniedziałku 31 sierpnia do 7 września nowy zajmujący program obrazów w 4-ch częściach. Początek o godz. 5 po poł.

RĘKAWICZEK SKÓRZANYCH
O. KAUCZA, WILNO, WIELKA 10
polecza rękawiczki damskie gładkie od 65 kop.
męskie od 75 kop.
oraz szwedzkie „Moko” zamkowe, angielskie i inne w różn. gat.

Stosujcie oświetlenie spirytusowe
Jakie silne, przyjemne światło
BEZ WONI! — BEZ KOPCIU!

AMOR
Spirytusowe brenerdy
Model de luxe

nie wymaga czyszczenia, oprawiania, spirytus można nalewać podczas palenia się lampy, da się zastosować do każdej lampy naftowej — koszt więc niewielki. 344a

№	Sila światła	CENY	Wiązanie ze szkłem, siatką i rezerwuarem; niklowane o
22	50	3 rb. 40 kop.	25 kop. drożej.
21	30	3 rb. — kop.	

Wielki wybór stołowych i wiszących lamp, pięknych abażurów, ampl buduarowych, żyrandoli i wszelkich przyborów do oświetlania spirytusowego.
Oddział technicznego zastosowania spirytusu przy rosyjskich Towarzystwach górzelnicznych.
Wystawa „Urządzenia mieszkalne”.
Oddzielny pawilon na końcu korytarza 2-go piętra.

Pierwszorzędne Kaucjonowane
Biuro Nauzyielskie
Z. JASIŃSKIEJ
polecza: nauczycieli, nauczycielki, bony, freblanki i cudzoziemki. 332a
Warszawa, Włodzimierska 19.

Współzawodnictwo na morzu.
W parlamencie angielskim zainterpelowało w tych dniach dwóch posłów liberalnych premiera lorda Asquitha, czy wiadomo mu, że w Niemczech budzi się już dość silny ruch, zwracający się przeciwko dalszym zbrojeniom na morzu i zalecający zawarcie traktatu z Anglią, któryby położył tamę tego rodzaju rujnującemu oba państwa wysiłkom; a dalej, czy rząd angielski gotów jest w danym razie skorzystać z tego ruchu i ująć w swoje ręce inicjatywę w tym kierunku? Na interpelację tę odpowiedział Asquith, że ów ruch pokojowy w Niemczech może liczyć na „serdeczną wzajemność w Anglii i że rząd angielski już podjął inicjatywę w celu ograniczenia zbrojeń morskich.”
Odpowiedź to bardzo niejasna, nie wiadomo bowiem, czy odnosi się do szesnastomiesięcznej inicjatywy rządu angielskiego, przez rząd niemiecki odrzuconej, czy też do nowych jakich kroków Anglii w tej drażliwej sprawie.
Tymczasem współzawodnictwo mocarstw w dziedzinie powiększania flot wojennych przybrało rozmiary, które graniczą już wprost z szaleństwem, a grozi wszędzie wielką katastrofą finansową. Monstrualny i karkołomny ten wyścig rozpoczęły Niemcy, które w swej szowinistycznej megalomanji zaprzęgnęły obok potężnej armji wystawiać także flotę, zdolną zmierzyć się z nadzieją zwycięstwa nawet z flotą angielską. — Od roku 1898, a więc w ostatnich 11 latach, wybudowano tam, rozpoczęto lub uchwalono budowę 27 nowych pancerników liniowych, 13 krążowników pancernych, 28 krążowników mniejszych, 8 kanonierek, 96 torpedowców i 8 łodzi podwodnych, a więc ogółem 180 nowych statków wojennych, które nadto otrzymały rozmiary znacznie większe od dawniejszych. I tak pancerniki liniowe urosły z 11,000 na 22,000 ton, krążowniki pancerne z 9,000 na 17,000, „małe” krążowniki z 2,600 na 4,350, a torpedowce z 480 na 680 ton.

W Anglii odpowiedziano, jak wiadomo, na te zbrojenia niemieckie budową czterech „Dreadnoughtów” i czterech „nad-Dreadnoughtów”, o pojemności 25,000 ton. Za przykładem Anglii poszły Stany Zjednoczone Ameryki północnej, z tą tylko różnicą, że budowane tam „Dreadnoughty” będą mieć pojemność aż 30,000 ton. Poprzednio już nowe mocarstwo na wschodzie Azji, Japonia, powiększyła swoją i tak już silną flotę dwoma olbrzymami tego typu, a dwa inne są tam na ukończeniu. Ruch ten porwał także inne państwa. Rząd włoski zażądał od parlamentu 440 milionów lirów, za które w ciągu najbliższych lat 6 mają być wybudowane liczne statki wojenne, między innymi 4 „Dreadnoughty”, o pojemności 20—22,000 ton. Program zbrojeń morskich Francji obejmuje na czas do r. 1925 budowę aż 25 nowych pancerników o przeciętnie 23,000 tonach, nadto państwo mniejszych okrętów. W Rosji Rada państwa, mimo oporu Dumy, uchwalila budowę 4 „Dreadnoughtów”, o pojemności 23,000 ton, nadto rozpoczęto tam już również budowę innych okrętów, które mają zastąpić stracone w wojnie z Japonią. Wiadomo zaś, że także rząd austro-węgierski zamierza już w najbliższej sesji delegacji wystąpić z projektem budowy 4 okrętów tego typu o pojemności 19,600 ton, a nadto z żądaniem finansowemi na nowe statki innych typów.
Jak olbrzymie sumy pochłona te morskie zbrojenia, łatwo wyobrazić sobie można, gdy się weźmie w rachubę, że przeciętny pancernik zrodzący „Dreadnoughtów” kosztował dotychczas 40 do 45 milionów franków, obecnie zaś, z powodu coraz większych rozmiarów, nowych udoskonaleń i wzmożonej konstrukcji i uzbrojenia, kosztować będzie 50 do 70 milionów franków. Wiadomo zaś, że olbrzymie takie zawsze jeszcze są bezsilne wobec min podwodnych

i torpedów, że jedna taka mina może w kilku minutach zatopić kolos, reprezentujący 50 i więcej milionów franków.
Kłopoty finansowe Niemiec są następstwem tych głównie olbrzymich wysiłków, a dają się one w znaki już także innym mocarstwom.
Czas więc najwyższy położyć tamę tym szaleństwom!
Mir.
PREZYDJUM DUMY PAŃSTWOWEJ.
Ostre starcie między październikowcami a prawicą przewidywanem jest już na początku sesji jesiennego Dumy, a to z powodu dokonania nowych wyborów prezydium. Może być ono tem ostrzejsze z przyczyny, że na mocy poprawki wniesionej do punktu 26 regulaminu Dumy, winny się odbyć wybory nie tylko prezesa i dwóch wiceprezesa, lecz i starszego pomocnika sekretarza.
Jak wiadomo, jest to cios specjalnie wymierzony przeciw p. Zamysłowskiemu. Lecz prawica tem bardziej postanowiła wziąć w obronę tę swoją kreturę, która, bądź co bądź jest i dość energiczną i dostatecznie spomysłową w swej działalności na rzecz swego stronnictwa.
Wybór ponowny Chomiakowa i ks. Wołkosińskiego jest zapewniony, co się zaś tyczy bar. Meyendorfa, mówią, że postanowił on stanowczo usunąć się ze stanowiska wice-prezesa i pozostać jedynie miejscem tymczasem jeszcze niema mowy.
Na zastępcę Zamysłowskiego październikowcy upatryli p. Mikulajewą. Mówią, że w sprawie zmiany starszego pomocnika sekretarza Dumy z wielkim naciskiem wypowiada się przez Chomiakow.
Utzymają nawet, że Chomiakow nie przyjął stanowiska prezesa o ile by nie miał pewności, że Zamysłowski będzie usunięty.

W sprawie utworzenia związku stowarzyszeń spożywczych.

II.

W takich oto warunkach czynią się starania dla wynalezienia odpowiedniego sklepowego, to jest takiego, któryby wziął w swoje ręce sprawy Stowarzyszenia. Skoro sklepowy jest — (mniejsza o to, że bez grosza kaucji!) — wszystko w porządku. Taki pan sklepowy uprzejmie bierze na siebie wszystkie czynności: jest sklepownym, kontrolerem, czyli gospodarzem sklepu, jest sekretarzem Stowarzyszenia — w jednej osobie; to też po dwu tygodniach nazywa się nie sklepowym, lecz zarządzającym.
Dzięki takiej bezczynności zarządu, prawie wszystkie nasze Stowarzyszenia spożywcze znajdują się w rękach sklepowych. Szczęśliwie to jest Stowarzyszenie, któremu udało się znaleźć rzetelnego sklepowego. Zguba lub powolna śmierć grozi tym Stowarzyszeniom, w których gospodarza beceremniejnie sklepowni, nie mający kontroli nad sobą. Jak już powiedziano, w większości Stowarzyszeń są oni zupełnymi gospodarzami i, co najgorsza, „jedynymi” znawcami interesu. Oni samodzielnie robią zakupy, sami też sprzedają towary, wyznaczają na nie ceny, prowadzą korespondencję, przyczem zazwyczaj zostawiają bez uwagi i odpowiedzi te zapytania, które im nie podobają się; wogóle postępują, jak się podoba.
Nic dziwnego, że wśród naszych zarządzających Stow. Spoż. często znajdujemy największych wrogów wszystkich naszych skromnych zaopiekowanych w sprawie zjednocze-

nia się, ponieważ wtedy bez kwestji zostałyby podkopane ich położenie i wygoda.
Nikt więc nie może twierdzić, że w Stowarzyszeniach naszych istnieje zarząd dla rządzenia. Brak zaś odpowiednich i prawidłowo działających zarządów jest dotychczas jedną z przyczyn głównych słabego rozwoju naszych Stowarzyszeń Spożywczych.
Byłoby to wielką szkodą dla kraju, gdyby ten zdrowy ruch ludowy nie mógł się uporać z licznymi, zwłaszcza w początkach, trudnościami i doprowadził do zniechęcenia. Odczucie siły zrzeszenia się jest dziś znacznym, ale ukrywać przed sobą nie można, że ten ruch musi przejść jeszcze najtrudniejszą, bo pierwszą próbę wytrwałości, która dla braku znajomości rzeczy na miejscu wiele najlepszych chęci i zamiarów może sparaliżować.
Wobec opłakanego stanu gospodarki w naszych Stowarzyszeniach Spożywczych, nie możemy obecnie mówić o takim Związku, którego siła płatnicza, czy istnienie samo byłoby zależnym od wewnętrznych porządków, czy stosunków Stowarzyszenia, lecz możemy mówić tylko o Związku, któryby łączył zewnętrzne interesy Stow. Spożywczych, t. j. ich zakupy.
Rzecz to nie mała i warta poważnych zabiegów.

Z powodu znacznych przestrzeni, jakie dzielą większą część naszych miasteczek czy wiosek od stacji kolejowych i braku wygodnych dróg komunikacji, Stowarzyszenia na prowincji zmuszone są znosić wielkie niewygody co do zakupu towarów; są one zmuszone odczuwać wielką swoją zależność od handlarzy miejscowych. Niedość tego, z powodu niewiary do firm handlowych, Stowarzyszenia uznają za konieczne posłać nabywców towarów, którego przejazd i życie w mieście (czasem kilka dni) wpływa na zwiększenie kosztów handlowych.
Otoż dla uniknięcia znaczniejszych niewygod i zmniejszenia kosztów handlowych, możnaby postawić sobie na pierwszym planie nadzwyczaj skromne zadanie — znaleźć firmę handlową, która na zasadzie kontraktu zobowiązała się dostarczać towary zjednoczonym stowarzyszeniom według cen umiarkowanych, uprzednio oznaczonych.
Obecnie ruch współdzielczy nietylko zagranicą, ale i w Rosji rozlał się potężną falą, a wiskając się do różnych zakątków, umiał zastosować się wszędzie do miejsca i okoliczności. Zład też prawie dla każdego zapoczątkowania, jakie się przedsiębierze, można znaleźć formę nietylko teoretyczną, ale i praktyczną. Trzeba tylko rozjeżdżać się i poszukać odpowiedniego wzoru. Więc dla naszych warunków za najodpowiedniejszy wzór zjednoczenia stowarzyszeń spożywczych uważałbym ten, jaki łączy stowarzyszenia spożywcze gubernji wologodzkiej, a który powstał z inicjatywy Wologodzkiego Towarzystwa Rolniczego.
Podstawa zakupów za pośrednictwem biura, założonego przy wologodzkiem Tow. Roln., jest oto taka. Stowarzyszenie spożywcze, które wyraziło chęć robienia zakupu towarów za pośrednictwem Towarzystwa Rolniczego, składa o tem podanie do biura, nie czyniąc żadnych wkładek pieniężnych, dając tylko zobowiązanie zawiadomienia wedle możliwości o przyczynach robienia zakupów na stronie. Biuro zawiadamia kontraktowaną firmę handlową o przyłączeniu się stowarzyszenia. O cenach na towary biuro rozsyła stowarzyszeniom cenniki, zawiadamia również o każdej zmianie cen. Naturalnie, że ceny na towary biuro stale kontroluje, porównując je z cenami innych kupców hurtowych. Co miesiąc firma handlowa wnosi do biura i pre. od całego zabranego towaru, z której to sumy biuro co trzy miesiące wydaje pół pr. stowarzyszeniom, stosownie do zrobionych przez nich zakupów, a pół pr. zatrzymuje.
Różnica w sprowadzaniu towaru zmienia się w ten sposób, że wprzód, do zapoczątkowania tego sposobu

(w czerwcu 1908 r.) stowarzyszenia starały się posłać swoich ludzi dla robienia zakupów, zaś obecnie, na odwrót, większość stowarzyszeń znajduje bardziej wygodnym robić ustalunki listownie, wysyłając jednocześnie pieniądze na imię biura, z prośbą o wysłanie towaru na wskazaną stację.
Wykazy poglądowe stopniowego wzrostu zakupów za czas działalności pośredniczącej biura od czerwca 1908 r. do 1 lipca 1909 r. dają fiocby stowarzyszeń i obrotów według kwartałów roku. Kupowano towary za pośrednictwem biura Towarzystwa Rolniczego:
W I kwartale za 10,556 rb. — 14 stowarzyszeń.
W II kwartale za 11,167 rb. — 19 stowarzyszeń.
W III kwartale za 19,140 rb. — 28 stowarzyszeń.
W IV kwartale za 40,395 rb. — 40 stowarzyszeń.
W ten sposób roczny zakup towarów dosięgnął sumy 81,259 rb. 75 kop., z którego odliczono i wydano stowarzyszeniom pół pr. premji, co stanowi 406 rb.
Samo przez się rozumie się, że suma ta byłaby kilkakrotnie większą, gdyby od zapoczątkowania operacji należało do niej nie 11 stowarzyszeń, lecz 40.
Cały rok próby tego pierwszego rodzaju zakupów hurtowych, zapoczątkowanych przez Wolog. Tow. Roln., może być wskaźnikiem wytrwałości zapoczątkowanego dzieła wspólnych zakupów i dogodności dla stowarzyszeń.
Dla charakterystyki stowarzyszeń spożywczych (kooperatyw w rosyjskich) w gub. wologodzkiej musimy dodać, że rozporządzają one bardzo małymi środkami obrotowymi, ale średnia wysokość kapitału udziałowego stanowi tylko 150—200 rb.
Reasumując wszystko, co wyżej było powiedziane o naszych stowarzyszeniach spożywczych, a mianowicie że:
1) ich organizacja wewnętrzna i dyscyplina współdzielcza są bardzo chwalebne. W stowarzyszeniach niema regularnej rachunkowości, skład zarządów dużo pozostawia do życzenia, często się zmienia; faktycznie cały interes zostaje w rękach sklepownych, z powodu niekompetencji zarządów i komisji rewizyjnych w sprawach handlu i towaroznawstwa; zadania i cele stowarz. członkowie rozumieją bardzo ciasno, etc.
2) nie jest uznawana prawda, że dla prawdziwej i rzeczywistej koryzysnej rewizji stowarz. oprócz rewizji wewnętrznej, t. j. przez organy własne, muszą być konieczne zorganizowane rewizje przez specjalistów ze strony; dla lepszego funkcjonowania interesu jest bardzo korzystnym, jeżeli nań spojrzeć po stronie oko i przytem oko, rzeczywiście doświadczone i znające sprawę, i
3) środki obrotowe, jakimi stowarzyszenia nasze rozporządzają, są niewielkie, wysokość kapitału udziałowego stanowi 300—3,000 rb.;
przychodzimy do wniosku, iż nie możemy myśleć w chwili obecnej o Związku, któryby miał w swej opiece wszystkie strony działalności stowarzyszeń. Lecz, czyniąc usilne starania dla niesienia pomocy stowarzyszeniom w sprawie wzmacniania i regulowania ich spraw wewnętrznych, należy zająć się na razie zorganizowaniem takiego związku, któryby miał na celu tylko sprawy zewnętrzne stowarzyszeń, więc sprawę wspólnych zakupów towarów.
W tym celu w punktach handlowych kraju (Wilno, Dyneburg, Kowno, Mińsk), najbardziej odpowiednich dla każdej grupy stowarzyszeń, proponujemy utworzenie Agencji (Biura) na takich głównych zasadach: w każdym z tych miast sprawę zewnętrzne stowarzyszeń, więc sprawę wspólnych zakupów towarów.
W tym celu w punktach handlowych kraju (Wilno, Dyneburg, Kowno, Mińsk), najbardziej odpowiednich dla każdej grupy stowarzyszeń, proponujemy utworzenie Agencji (Biura) na takich głównych zasadach: w każdym z tych miast wybiera się firma handlowa, która zobowiązuje się dostarczać towary zjednoczonym stowarzyszeniom według najwygodniejszych, uprzednio wskazanych cen i w warunkach, wspólnie wypracowanych. Dla utworzenia oddzielnej Agencji, najmniejsza liczba stowarzyszeń, które dadzą zobowiązanie (moralne) zala-

Japonia i Chiny. Książę Tsai-Szen, wysłany do Japonii dla podziękowania...

Handel żywym towarem. Kur. Zagłębia pisze: Powne oznaki wskuzyają, iż handel żywym towarem kwitnie...

Zjazd starostów we Lwowie. Starostowie przygotowują na dzień 29 b. m. wielki zjazd we Lwowie...

Nowy bank we Lwowie. „Wiener Zig“ ogłasza: „Ministerjum spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerjum rolnictwa...

Echa zjazd hakatydów. „Kur. Zagłębia“ donosi: że na zjeździe w Katowicach przedewszystkiem rozprawiano o zwalczaniu prasy polskiej...

Przebieg choroby. Wzrost temperatury do 40 stopni Celsjusza, kołatanie serca, duszność, niechęć do jedzenia...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Uchwała sądu. Wydział sędziowski oddziału I sądu powiatowego w Radziwiłowiu, Kowlu...

Dziwny argument. Wspomniałszy już raz o odmówieniu se strony władz skasowania sklepu monopolowego...

Krematorium w Warszawie. Projekt urządzenia krematorium w Warszawie wnieśli do Rady miejskiej...

Towarzystwo przyjaciół Natęczenia. Wśród Tow. przyjaciół Natęczenia zawiazano się Tow. przyjaciel Natęczenia...

Zjazd śpiewaczy w Częstochowie. W niedzielę udaje się do Częstochowy zbiorowa wycieczka członków „Lutni“ warszawskiej...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Utrata praw wyborczych. W ostatnim projekcie reformy miejskiej, ministerjum spraw wewnętrznych znowu wysuwa na czoło...

W dalszych projektach przez siebie opracowywanych, ministerjum spraw wewnętrznych samierza wyznać, że osoby pociągnięte do odpowiedzialności...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Wycieczka zbiorowa zapowiadają się doskonale, tembardziej, że zbiegnie się ona z przybyciem do Częstochowy...

Kolejowa. Kijów, Komisja ankietowa dla zbadania spraw kolejowych, po szereg posiedzeń wyjechała dla obejrzenia budowli stacyjnych...

Wybory do dumy państwowej. Ufa. Posłem do Dumy Państwowej na miejsce Kosorotowa, obrany został właściciel ziemski Charitonow...

Wybuch. Aleksandrowski (gub. ekaterinowska) w warsztatach Daciuka eksplodowały ruce, przez czołową kłódkę i zabity, 2 rannych śmiertelnie...

Napad. Ekaterynostaw. W nocy 6 bandytów napadło na folwark Kamińskiego w pow. bachmuckim...

Za granicą. Ugoda czesko-niemiecka. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że rokowania prezesa gabinetu, bar. Bienertha z czechami i Niemcami...

Za granicą. Ugoda czesko-niemiecka. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że rokowania prezesa gabinetu, bar. Bienertha z czechami i Niemcami...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

Kolegium humanistyczne. Z rozpozaniem wykładów na Kursach naukowych, rada sekcji humanistycznej wprowadza poraz pierwszy w Warszawie i. zw. Kolegium humanistyczne...

obrony trzeźwo obmyślanych, dojrzałych interesów i praw. Sily obronne Niemiec i Austro-Węgier, jakkolwiek doniosła byłaby ocena boja...

ZJAZD SOCJALISTOW. Berlin. Do Ag. Wolffa donoszą z Lipska, że został otwarty zjazd socjal-demokratyczny, Uczestniczą 400 osób...

AERONAUTYKA. Frankfurt nad Menem. Zeppelin III dokonał wlotu, trwającego 3 godziny, w kierunku Homburga...

Hemmelpack. Pod przewodnictwem ks. Henryka pruskiego utworzono komisję, w celu zorganizowania wyprawy balonem do bieguna północnego...

La Pelisse. Sterowany aerostat wojenny „Republique” dokonał dzisiaj próbnego wlotu trwającego pół godziny, a następnie drugiego w ciągu 45 minut...

ROZRUCHY ANTYCZESKIE. Wiedeń. Zwykle obecnie demon-

stracje antyczeskie przybrały tym razem rozmiary poważne. Czesi uzgadnili zebranie w hotelu Czeskim, w Atzgersdorf. Uczestnicy zebrania wystroili się w wstążki barw wszechsłowiańskich...

Udali się też tam w liczbie 3,000 demonstranci niemieccy, żądający usunięcia czesich. Gdy im tego odmówiono, usiłowali zdobyć hotel szturmem. Żandarmerja i policja spotkała ich bagnietami...

MANEWRY W AUSTRII. Wiedeń. Zrana dni 31 sierpnia odjechał do Morgenthaim, na manewry, arcyksiążę Franciszek Ferdynand...

POŻAR W KOPALNIACH NAFTY. Bukareszt. W kopalniach nafty w Moreni, wybuchł pożar. Ogień ogarnął wieś Stawtopoles. 40 ludzi doznało silnych oparzeń...

NOWE PRAWO WYBORCZE. Sofja. Dziś odbyły się po raz pierwszy wybory do Rady municypalnej według nowego prawa wyborczego...

WETERANI RUMUNSCY. Sofja. Do Plesny przybyła w ilości 50 osób delegacja weteranów rumuńskich bułgarskiej wojny o niepodległość...

W TURCJI. Konstantynopol. Z Dżeddy donoszą, że w Jemenie w pobliżu Sanaa, arabowie odnieśli zwycięstwo nad turkami...

Z PERSJI. Teheran. Komisja rządowa została przekształcona na instytucję doradczą przy gabinecie ministrów.

Zgon króla kolejowego. Harryman umarł. Dwa tygodnie obiegły przed kilku dniami wszystkie giełdy na kuli ziemskiej i wszędzie wywołały burzę...

Magiczne wyrazy. Ale bo Harryman nie był zwycajnym człowiekiem. To jeden z „królów kolejowych” amerykańskich, jeden z najpotężniejszych obok Vanderbilta, Rockefellera i Goulda...

Dość powiedzieć, że trust kolejowy, na którego czele stał Harryman, dawał w ostatnich czasach przeszło 100 milionów rubli rocznego zysku czystego...

Harryman, to jeden z ostatnich „fabrykantów” amerykańskich. Nieznający stosunków tamtejszych zwykli mówić, że dziś już nie robi się milionów w Ameryce...

Pociąg składał się z 5 wielkich wagonów. Przechadzony do osobistego użytku Harrymana, wagon posiadał bibliotekę, pokój do śniadań, sypialnię, łazienkę i salon o ścianach ze szkła...

na, czwarty biura, a piąty pomieszczenie dla służby i komorę na palkunki. Gdy pociąg gdzieś zatrzymał się, łączono go z drutem telegraficznym, ażeby Harryman mógł na wszystkie strony wydawać rozkazy...

Harryman przeprowadził olbrzymie reformy w dziale kolejowym i reformami temi kolosalnie podniósł dochody. Miał licznych zwolenników, ale jeszcze liczniejszych wrogów...

Zaden z monarchów nie odbywa podróży wśród takiego zbytku, jak to czynił Harryman. Gdy chciał wypocząć, zabierał całą rodzinę i wsiadał do swojego pociągu...

Władztwo kolejowe od Atlantyku aż do oceanu Spokojnego. Był prezydentem kolei „Union-Pacific” i „Southern-Pacific”, a wywierał wpływ decydujący na koleje „Central-Pacific”, „Oregon-Short Line”, „Oregon-Railway and Navigation Company”, „Illinois-Central”, „Pacific Mail Steamship Company”...

na, czwarty biura, a piąty pomieszczenie dla służby i komorę na palkunki. Gdy pociąg gdzieś zatrzymał się, łączono go z drutem telegraficznym, ażeby Harryman mógł na wszystkie strony wydawać rozkazy...

Harryman przeprowadził olbrzymie reformy w dziale kolejowym i reformami temi kolosalnie podniósł dochody. Miał licznych zwolenników, ale jeszcze liczniejszych wrogów...

Zaden z monarchów nie odbywa podróży wśród takiego zbytku, jak to czynił Harryman. Gdy chciał wypocząć, zabierał całą rodzinę i wsiadał do swojego pociągu...

Władztwo kolejowe od Atlantyku aż do oceanu Spokojnego. Był prezydentem kolei „Union-Pacific” i „Southern-Pacific”, a wywierał wpływ decydujący na koleje „Central-Pacific”, „Oregon-Short Line”, „Oregon-Railway and Navigation Company”, „Illinois-Central”, „Pacific Mail Steamship Company”...

Table with financial data: 4% Renta państwowa, 5% Pożyczka wewn. 1905 r. I em., 4 1/2% wewn. 1905 r., 5% wewn. 1906 r., 5% Obligacji skarbu państwa, 5% Premjówka I em. 1864 r., 5/16 II 1866 r., 5% III (szlachetka), 4 1/2% obl. Petersb. miejsk. Tow. Kr., 4 1/2% list. zast. Wileńsk. B-ku Z., 4 1/2% Moskiewsk., 4 1/2% Charkow., Akcje Banku Ziemsk. Wileńskiego.

Stan pogody. Sposprzeżenia stacji meteorologicznej przy wileńskiej szkole junkrów. Z dnia 1 września.

Table with weather data: Ciśnienie barometryczne w mm., Temperatura powietrza według C., a) średnia temperatura, b) maksimum, c) minimum, Chmurność wedł. 10 st. syst., Wilgotność powietrza: a) absolutna, b) stosunkowa, c) wedł. hygrom., Kierunek i siła wiatru w m/sec: a) o 7-ej z rana, b) o 1-ej w pol., c) wznajd o 9-ej wiecz., Ilość opadów w mm., Uwaga: Jutro przewidywany jest dzień pochmurny.

Redaktor i wydawca WOJCIECH BARANOWSKI. Dr. Med. H. W. ŻUKOWSKI choroby skórne i weneryczne.

GIEŁDA. Telegramy Handlowe Pet. Agencji Telegraficznej. Petersburg, dn. 1 września 1909 r. Nastroj Giełdy. z wartościami dywidendowemi, z papierami lokacyjnymi, premjówkami, Londyn 3 mies., Berlin 3 mies., Paryż 3 mies.

Nowości. otrzymała poleca księgarnia „Kultura” Wilno, Dominikańska № 14. 451a. POSZUKUJE SIĘ paniątek do wspólnej nauki kursu kl. 3 lub 4, pensji warszawskiej.

Korzystajcie z okazji! Z powodu remontu wyprzedają się wszelkie towary z ustępowaniem 25-30%. Wielki wybór aparatów fotograficznych różnych systemów i przyborów fotograficznych.

W KRAKOWIE do wynajęcia na kilka miesięcy mieszkanie. 1-sze piętro, z balkonem, 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, łazienka, elektr. oświetlenie i t. d.

EGZYST. od 1884 r. FABRYKA BRONZÓW i Kościelnych i Salonowych Bracia ŁOPIEŃSCY Krak.-Przedm. 15, tel. 21-90 WARSZAWA.

LEKARZ-DENTYSTA J. ŻÓRAWSKA Mińsk lit.—Policyjna 2. Przyjęcia od 10-2 i 3-6.

MAGAZYN Krak.-Przedm. 15, tel. 21-90 WARSZAWA. Młoda panna (5 kl. gimn.) poszukuje zajęcia. Wymagania skromne.

W SUKIENNO-BŁAWATNYM MAGAZYNIE T. Br. „M. i Sz. BAWER” z powodu zwinienia interesu LIKWIDACJA wszystkich towarów.

WARSZAWA. W KRAKOWIE. do wynajęcia na kilka miesięcy mieszkanie. 1-sze piętro, z balkonem, 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, łazienka, elektr. oświetlenie i t. d.

WARSZAWA. W KRAKOWIE. do wynajęcia na kilka miesięcy mieszkanie. 1-sze piętro, z balkonem, 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, łazienka, elektr. oświetlenie i t. d.

Księgarnie GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie i Lublinie. POLECAJĄ OSTATNIE WYDAWNICTWA 6 i 1054a.

OGŁOSZENIA do gazet rosyjskich, polskich, niemieckich i izraelskich na przystępnych warunkach.

Pracownia Jadwigi Zajączkowskiej. Wykonuje wszelkie prace krawieckie, modniarskie, szyciarskie.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Petersburga: 4 36 w nocy pośpiesz. 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Petersburga: 6 41 rano kurjerski 1 kl. sup. (niezobowiązujący).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Warszawy: 9 04 rano pocztowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Warszawy: 9 20 rano low-osob. 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Odchodzą z Wilna. Do Wierzbolowa: 6 51 rano kurjerski 1 kl. sup. (w niedzielę i czwartki).

ROZKŁAD POCIĄGÓW Od dnia 18 kwietnia 1909 r. Przychodzą do Wilna. Z Wierzbolowa: 9 25 rano osobowy 1, 2, 3 kl.